

Dosarul nr. 2r-243/2023
2-20051636-01-2r-08062023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Iu. Potîngă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, D. Dulghieru, R. Pulbere)

DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, Tair Manalati,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Denis Dobrioglo împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, intervenienți accesorii Liuba Corlat, Andrei Corlat și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”,

a c o n s t a t a t:

La 18 mai 2020, Luca Schivu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Elat Neocons”, intervenienți accesorii Liuba Corlat, Andrei Corlat și IP „Agenția Servicii Publice”, cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate.

Prin încheierea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a înlocuit reclamantul Luca Schivu cu succesorul în drepturi Denis Dobrioglo (f. d. 96).

Prin hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Dobrioglo Denis.

S-a dispus înregistrarea dreptului de proprietate pe numele lui Denis Dobrioglo asupra apartamentului nr. xx, mun. Chișinău, str. xxxxx.

S-a încasat de la SRL „Elat Neocons” în beneficiul lui Denis Dobrioglo suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea s-a respins.

S-a încasat de la SRL „Elat Neocons” în beneficiul statului suma de 7 500 lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 27 martie 2023 lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati, a depus cerere de apel nemotivat, solicitând totodată repunerea în termen a cererii de apel (f. d. 160-161).

Prin încheierea din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen depusă de lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati, și s-a restituit cererea de apel.

La 29 mai 2023, lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi soluții, prin care să fie admisă cererea cu privire la repunerea în termen.

În motivarea recursului, a invocat că prima instanță și-a executat în mod defectuos obligația de expediere a hotărârii.

Or, deoarece SRL „Elat Neocons” se află în proces de insolvabilitate, fiind numit în calitate de lichidator, în cererea de amânare a indicat adresa de corespondență mun. Chișinău, str. C. Tănase, nr. 9 of. 66.

Prin urmare, recurentul a invocat că instanța de apel neîntemeiat s-a limitat la faptul depunerii cererii de examinare în lipsă și neparticipării în calitate de lichidator în ședința instanței de fond din 13 februarie 2023 și nu a dat apreciere corespunzătoare faptului expedierii greșite a hotărârii primei instanțe.

Astfel, a menționat că prin examinarea cererii de repunere în termen a apelului, au fost încălcate prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, precum și dreptul său la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată, la 03 mai 2023, însă date referitor la recepționarea de către părți a încheierii contestate, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 29 mai 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat recursul declarat împotriva încheierii din 03 mai 2023 al Curții de Apel Chișinău și care urmează a fi admis cu casarea încheierii respective, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului, s-a stabilit că pentru ședința de judecată fixată la 13 februarie 2023, lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati a depus cerere, prin care a solicitat examinarea cauzei în absența sa (f. d. 139).

La 13 februarie 2023, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 14 februarie 2023, dispozitivul hotărârii a fost expedit la sediul SRL „Elat Neocons”, mun. Chișinău, bd. Decebal, nr. 99, ap. 207,

adresa societății potrivit extrasului din Registrul public, însă plicul a fost restituit cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 156-157).

La 27 martie 2023, lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2023, solicitând totodată repunerea în termen a apelului (f. d. 159-161), însă fără a argumenta depășirea termenului de apel.

Prin încheierea din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lichidatorului SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal.

În recursul depus, lichidatorul SRL „Elat Neocons” SRL, Tair Manalati, a menționat că a fost limitat în dreptul de acces la justiție, or instanța de fond nu i-a expediat hotărârea motivată la adresa de corespondență a administratorului autorizat Tair Manalati, care este indicată pe antetul cererii de examinarea cauzei în lipsă.

În conformitate art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Dreptul de acces la o instanță este un element esențial al garanțiilor consacrate de art. 6 și este afectat atunci când acest drept încetează să mai servească scopurilor de securitate juridice și bună administrare a justiției, constituind un obstacol, care împiedică justițiabilul să solicite soluționarea pe fond a litigiului.

Astfel, pentru justa soluționare a recursului, instanța de recurs urmează să stabilească dacă constatările instanței ierarhic inferioare, ce au condiționat limitarea accesului la instanța de apel, nu au fost eronate, în măsura în care să neglijeze dreptul fundamental, de acces la justiție.

Din actele dosarului, se atestă că atât prima instanță, cât și instanța de apel, a trimis citațiile și înștiințările la adresa juridică a SRL „Elat Neocons”, în mun. Chișinău, bd. Decebal, nr. 99, ap. 207, confirmată prin extrasul din Registrul public.

Instanța de recurs reține că potrivit art.104 alin.(1) lit.d) din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești trebuie să trimită citațiile și înștiințările, în cazul în care participantul este o persoană juridică, în proces de insolvență, la adresa administratorului insolvenței sau lichidatorului.

Din actele dosarului și din informația din Registrul administratorilor autorizați ținut de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se constată că adresa sediului lichidatorului este în mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, nr. 9, of. 66.

În conformitate cu art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Din materialele cauzei, rezultă că instanța de fond, cunoscând despre ridicarea dreptului de administrare a administratorului Victor Ceban, fiind înregistrat administrator al procesului de insolvență Tair Manalati, nu i-a comunicat ultimului potrivit art.104 alin.(1) lit.d) art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Se atestă că, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati, nu a invocat nici un motiv referitor la imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că deși dreptul de acces la instanța nu este unui absolut dar unul limitat, limitările nu sunt compatibile cu art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale decât dacă urmăresc un scop legitim și dacă nu afectează acest drept în esența sa.

În circumstanțele relatate, instanța de recurs constată că omisiunea instanței de fond de a-l informa pe lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati, despre pronunțarea hotărârii din 13 februarie 2023, ulterior omisiunea instanței de apel de a-l cita, sunt erori ce afectează, în esența sa, dreptul de acces la justiție.

Instanța de recurs, reține că lichidatorul SRL „Elat Neocons”, Tair Manalati, în contextul în care a participat la o ședință de judecată, a solicitat repunerea în termen, dar nu a motivat depășirea termenului și fiind conștient de faptul că cauza se examinează în lipsa sa, prin prisma art.56 alin.(2) și art.61 din Codul de procedură civilă, urma să depună diligența necesară pentru a urmări derularea procesului. Totuși, punând în balanță obligația instanței judecătorești de a cita și comunica actele judecătorești participanților la proces, în conformitate cu prevederile legale, și omisiunea participantului de a se interesa de soarta dosarului, reținând obligația pozitivă a instanței judecătorești de a garanta buna administrare a justiției, apelantului, în condițiile speței respective, se impune anularea actului judecătoresc.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău prin omisiunea de a înștiința lichidatorul despre ședința la care urma să se examineze cererea despre repunerea în termenul de declarare a apelului, i-a îngădit apelantului dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel prematur a restituit cererea de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea din 03 mai 2023

a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, Tair Manalati.

Se casează încheierea din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Denis Dobrioglo împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Elat Neocons”, intervenienți accesorii Liuba Corlat, Andrei Corlat și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos